

Lockheed SR-71 Blackbird – Wikipedia, wolna encyklopedia

Source: https://pl.wikipedia.org/wiki/Lockheed_SR-71_Blackbird

Ten artykuł od 2017-04 wymaga **zweryfikowania** → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Weryfikowalno%C5%9B%C4%87> podanych informacji.

Należy podać wiarygodne źródła, najlepiej w formie przypisów bibliograficznych → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Pomoc:Przypisy>.

Część lub nawet wszystkie informacje w artykule mogą być nieprawdziwe. Jako pozbawione źródeł mogą zostać zakwestionowane i usunięte.

Dokładniejsze informacje o tym, co należy poprawić, być może znajdują się w dyskusji tego artykułu → https://pl.wikipedia.org/wiki/Dyskusja:Lockheed_SR-71_Blackbird.

Po wyeliminowaniu niedoskonałości należy usunąć szablon `{{Dopracować}}` → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Szablon:Dopracowa%C4%87> z tego artykułu.

Lockheed SR-71 Blackbird – samolot → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Samolot> dalekiego zwiadu strategicznego, najszybszy samolot kiedykolwiek wprowadzony do służby operacyjnej w siłach powietrznych. Zaprojektowany na przełomie lat 50. i 60. XX wieku na zamówienie CIA → https://pl.wikipedia.org/wiki/Centralna_Agencja_Wywiadowca, eksploatowany przez CIA, NASA → <https://pl.wikipedia.org/wiki/NASA> oraz USAF → https://pl.wikipedia.org/wiki/United_States_Air_Force. Dwusilnikowy odrzutowy średniopłat → <https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%9Aredniop%C5%82at> w układzie delta → https://pl.wikipedia.org/wiki/Skrzyd%C5%82o_delta, osiągający prędkość Mach → <https://pl.wikipedia.org/wiki/>

Liczba Macha 3,5 oraz pułap 26 000 metrów^[1], dzięki temu był nieosiągalny dla ówczesnych systemów obronnych. SR-71 był samolotem nieuzbrojonym, dwumiejscowym, w drugiej kabinie za pilotem znajdował się operator RSO, czyli operator elektronicznej aparatury zwiadowczej (ang. → https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C4%99zyk_angielski_reconnaissance_systems_officer). Jej zasięg pozwalał na głęboką penetrację terenu przeciwnika bez konieczności przekraczania granic i naruszania obszaru powietrznego wroga.

Historia rozwoju konstrukcji

Lockheed SR-71A Blackbird podczas startu z lotniska w Mildenhallu → [https://pl.wikipedia.org/wiki/Mildenhall_\(Wiltshire\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Mildenhall_(Wiltshire)), 1 stycznia 1983

Pierwsze prace podjęto w połowie lat pięćdziesiątych w tajnym ośrodku konstrukcyjnym firmy Lockheed – ADP (Advanced Development Projects – Ośrodek Zaawansowanych Projektów

Rozwojowych) w Burbank k. Los Angeles, zwanym Skunk Works, pod kierownictwem Clarence'a „Kelly'ego” L. Johnsona → https://pl.wikipedia.org/wiki/Clarence_Johnson. Pierwszy lot prototypu Blackbirda o nazwie A-12 odbył się 24 kwietnia 1962 → <https://pl.wikipedia.org/wiki/1962> roku w tajnej bazie USAF Strefa 51 → https://pl.wikipedia.org/wiki/Strefa_51 nad jeziorem Groom Lake → https://pl.wikipedia.org/wiki/Groom_Lake w Nevadzie. Zbudowano w sumie 15 egzemplarzy z czego 12 było maszynami jednomiejscowymi, a jeden był dwumiejscową wersją treningową A-12B. Dwa ostatnie A-12 przerobiono na dwumiejscowe maszyny M-21 przenoszące bezpilotowy pojazd rozpoznawczy D-21 → https://pl.wikipedia.org/wiki/Lockheed_D-21. 22 grudnia 1964 → <https://pl.wikipedia.org/wiki/1964> z bazy AF Plant 42 w Palmdale wystartował pierwszy egzemplarz samolotu SR-71A Blackbird. W styczniu 1966 → <https://pl.wikipedia.org/wiki/1966> roku, do USAF → https://pl.wikipedia.org/wiki/United_States_Air_Force trafił pierwszy samolot szkoleniowy SR-71B, a jego ostateczna wersja SR-71A zaczęła zastępować samoloty A-12 rok później. 5 czerwca 1968 → <https://pl.wikipedia.org/wiki/1968> doszło do katastrofy A-12. Jeszcze w tym samym roku, ostatni egzemplarz A-12 został wycofany ze służby.

We wczesniej wersji myśliwskiej YF-12A → https://pl.wikipedia.org/wiki/Lockheed_YF-12 zamontowano trzy rakietowe pociski zdalnie sterowane; pozostałe wersje samolotu pozostały nieuzbrojone. Wersja ta nie weszła do produkcji i uzbrojenia.

Zbudowano ogółem 32 egzemplarze SR-71. Ze względu na bardzo wysokie koszty utrzymania samolotu i niezbędnej do jego eksploatacji infrastruktury został wycofany z linii pod koniec lat osiemdziesiątych dwudziestego stulecia. Teraz ich rolę przejęły satelity rozpoznawcze → https://pl.wikipedia.org/wiki/Satelita_rozpoznawczy. Trzy sztuki zostały przekazane NASA. Ostatni lot samolotu tego typu odbył się 9 października 1999 → <https://pl.wikipedia.org/wiki/1999>.

Kilka egzemplarzy jest w muzeach: jeden w Nowym Jorku na pokładzie zacumowanego lotniskowca w Intrepid Sea-Air-Space Museum → https://pl.wikipedia.org/wiki/Intrepid_Sea-Air-Space_Museum, jeden egzemplarz w muzeum lotnictwa USA w Waszyngtonie, jeden

egzemplarz w March Field Air Museum w Kalifornii → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Kalifornia> i kolejny w Evergreen Aviation Museum w McMinnville w Oregonie, niedaleko Portland, oraz w Pima Air and Space Museum → https://pl.wikipedia.org/wiki/Pima_Air_and_Space_Museum w Tucson → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Tucson>, jeden egzemplarz znajduje się w Wielkiej Brytanii, w USAF Hall w muzeum RAF-u w Duxfordzie. Jeden znajduje się w muzeum w Huntsville w Alabamie, jeden egzemplarz znajduje się w Air Force Flight Test Museum w Edwards, Kalifornia.

Blackbirdy w linii

SR-71A podczas startu z lotniska w 1995

Pierwsza wersja Blackbirda A-12 przez cały czas użytkowania przez CIA pozostała w tajemnicy i stacjonowała w bazie Groom Lake.

Loty operacyjne pod koniec lat 60. odbywały się z bazy Kadena na Okinawie. Wersja myśliwska YF-12A rozpoczęła loty w bazie Groom Lake. Po oficjalnym ogłoszeniu przez Prezydenta Lyndona Johnsona istnienia programu Blackbird samoloty YF-12A przebazowano do Edwards AFB w Kalifornii. Ostatnia wersja Blackbirda SR-71 po wcieleniu do służby stacjonowała w bazie Beale AFB niedaleko Sacramento w Kalifornii. Czasowo odbywała również loty z bazy Griffiss koło Nowego Jorku, w Japonii z bazy Kadena na Okinawie. W Europie stacjonowały w bazie RAF Mildenhall → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Mildenhall> w Wielkiej Brytanii. Po

nalocie amerykańskiego lotnictwa na Trypolis → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Trypolis> w 1986 → <https://pl.wikipedia.org/wiki/1986> Blackbird startujący z Wielkiej Brytanii dokonał rekonesansu nad północną Libią → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Libia>. Gdy w drodze powrotnej mimo braku zgody Francji na przelot nad jej terytorium samolot wleciał w obszar powietrzny Francji → <https://pl.wikipedia.org/wiki/Francja>, francuskie myśliwce Mirage → https://pl.wikipedia.org/wiki/Dassault_Mirage_F1 nie były w stanie go przechwycić i zmusić do lądowania.

Następcy SR-71

Rolę zwiadowczą SR-71 przejęły nowoczesne satelity rozpoznawcze → https://pl.wikipedia.org/wiki/Satelita_rozpoznawczy, satelity wywiadowcze i drony → https://pl.wikipedia.org/wiki/Bezza%C5%82ogowy_statek_lataj%C4%85cy. Maszyny te pozwalają bez ryzyka załogi przeprowadzać dalekie misje oraz są o wiele tańsze w eksploatacji. Prawdopodobnie Pentagon przeprowadzał tajne testy z załogowym samolotem mogącym w przyszłości zastąpić SR-71. Media, na podstawie nielicznych przecieków, nazwały ten samolot „SR-91 Aurora → [https://pl.wikipedia.org/wiki/Aurora_\(samolot\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Aurora_(samolot))”. Taka nazwa programu figurowała bowiem w budżecie Pentagonu jednak nie jest pewne czy kryptonim ten rzeczywiście dotyczył prac nad tajnym samolotem. Jednak dość kosztowną pozycję z budżetu skojarzono z relacjami o nocnych lotach niezwykłych samolotów i przeciekami na temat prac nad nowym superszybkim samolotem. Obecnie nadal nie wiadomo jak zaawansowane były te prace i czy „Aurora” została wdrożona do szerszej produkcji.

Przypisy

1. ^a ^b Lockheed SR-71A → <http://www.nationalmuseum.af.mil/Visit/Museum-Exhibits/Fact-Sheets/Display/Article/198054/lockheed-sr-71a/> (ang.). National Museum of the US Air Force. [dostęp 2017-04-28].

Linki zewnętrzne

- Lockheed SR-71 Blackbird → <http://www.sr-71.org/blackbird/sr-71/> (ang.)
- NASA Dryden SR-71 Blackbird Movie Collection → <http://www.dfr.nasa.gov/Gallery/Movie/SR-71/index.html> (ang.)
- The Online Blackbird Museum → <http://www.habu.org/> (ang.)